

Amsterdam, 21 december 2018

Outsider Art Museum toont revolutie in de kunst

Het Outsider Art Museum presenteert 'Art Brut | Jean Dubuffets revolutie in de kunst'. De tentoonstelling omvat ruim 150 werken waarmee kunstenaar en verzamelaar Jean Dubuffet in 1949 de bestaande culturele elite in Parijs choqueeerde. De werken uit deze baanbrekende tentoonstelling uit de kunstgeschiedenis zijn zeventig jaar na dato voor het eerst te zien in Nederland.

Direct na de Tweede Wereldoorlog begint Jean Dubuffet zijn zoektocht naar nieuwe, zuivere en spontane kunstwerken, ver weg van de gevestigde orde. Tijdens zijn reis bezoekt hij psychiatrische instellingen, gevangenissen en verzamelt hij kindertekeningen en volkskunst. Bij de verschillende ontmoetingen collectioneert hij werken die volgens hem hét bewijs zijn dat deze kunstvorm een plaats verdient in de kunstwereld. De gevestigde uitgangspunten, de academische blik en standaarden moesten omver worden geworpen ten gunste van een nieuwe, zuivere en spontane kunst.

In de prestigieuze galerie van zijn vriend René Drouin krijgt hij in 1949 een podium. Hij toont een selectie van ruim 150 werken uit zijn verzameling 'Compagnie de l'Art Brut'. Het is de eerste keer dat Art Brut (wat inmiddels is verbreed naar Outsider Art) aan een breed publiek wordt getoond. De nieuwe kunstvorm roept gemengde reacties op, Art Brut wordt geassocieerd met het ontbreken van artistieke kwaliteit, een idee dat heftig wordt bestreden door Dubuffet, die met zijn tentoonstelling precies het tegendeel wil aantonen.

Werk van Aloïse Corbaz, Gaston Duf en Adolf Wölfli

Het idee dat 'Art Brut valt te prefereren boven de culturele kunsten', zoals Dubuffet het stelt, impliceert in de ogen van het culturele veld een ondenkbare, totale vernietiging van de kunstgeschiedenis. Inmiddels heeft Outsider Art het podium gekregen dat het verdient. Met de komst van het Outsider Art Museum en vele andere internationale initiatieven is Jean Dubuffets missie nog steeds relevant.

De expositie toont werken van door Dubuffet ontdekte grootheden zoals Aloïse Corbaz, Fleury-Joseph Crépin, Gaston Duf, Auguste Forestier en de al gepubliceerde Adolf Wölfli. Het werk van Adolf Wölfli (1864-1930) wordt geroemd door kunstenaars, verzamelaars en musea vanwege zijn vernieuwende oeuvre. Na meerdere veroordelingen, komt de 21-jarige Wölfli terecht in een psychiatrische kliniek. Hier bouwt hij aan zijn universum, dat als een dagboek leest. Hij creëert een episch verhaal, waarin hij zelf als jonge ridder of keizer Adolf de hoofdrol speelt. Zijn werk is een kleurrijke verzameling aan mens- en dierfiguren, caleidoscopische vormen, bladmuziek en flarden tekst, de perfecte illustratie van Dubuffets 'Art Brut', gemaakt zonder artistieke scholing en buiten de officiële kunsten om.

Aloïse Corbaz werkt (1886-1964) als gouvernante aan het hof van Wilhelm II, waar ze stapelverliefd wordt op de keizer met wie ze een ingebeelde liefdesaffaire beleeft. Wanneer ze wordt opgenomen in

een inrichting, begint ze in het geheim kunst te maken. Haar werken worden gedomineerd door een liefdespaar, vaak met de keizer en het hof als onderwerp.

Gaston Duf (1920 – 1966) maakt grillige potloodtekeningen vol mythologische en monsterlijke 'voodoo-dieren'. Nadat hij vanwege zijn kwetsbare gezondheid wordt opgenomen, ontdekt zijn behandelend arts dat zijn zakken zijn volgepropt met tekeningen. Een behandelaar met een artistiek oog gaf Duf vervolgens beter tekenmateriaal, waardoor zijn productiviteit nog verder toenam.

De tentoonstelling *Art Brut | Jean Dubuffets revolutie in de kunst* biedt een reconstructie van de uitgangspunten van Art Brut aan de hand van de door Dubuffet bijeen gebrachte werken. Waarom kocht hij bepaalde werken aan en andere juist niet? Welke selectiecriteria hanteerde hij bij het collectioneren van werken en welke informatie verzamelde hij over de kunstenaars? Wat is er terecht gekomen van de kunstenaars waarvan Jean Dubuffet werk collectioneerde voor zijn *Compagnie l'Art Brut*?

OUTSIDER ART MUSEUM

Het Outsider Art Museum (OAM) is het enige museum in Nederland met nationale en internationale Outsider Art. Het museum is in maart 2016 geopend door koningin Máxima en tot stand gekomen dankzij een bijzondere samenwerking van zorgorganisatie Cordaan, Hermitage Amsterdam en Dolhuys I museum van de geest in Haarlem. Ontwerp en inrichting zijn van Benthem Crouwel Architects, grafische vormgeving van Kees Peerdeman. De tentoonstelling is afkomstig uit de Collection de l'Art Brut in Lausanne en werd geproduceerd voor hun tentoonstelling 'Jean Dubuffets Art Brut' in 2016 (<https://artbrut.ch/>).

Op woensdag 30 januari 2019 organiseert het Outsider Art Museum een openingssymposium (aanmelden via info@outsiderartmuseum.nl). Directeur van de Collection de l'Art Brut, Sarah Lombardi en senior curator Hilde de Bruijn van het Cobra Museum voor de moderne kunst geven een lezing over de ontstaansgeschiedenis van Art Brut en het effect van deze tentoonstelling. De tentoonstelling 'Art Brut | Jean Dubuffets revolutie in de kunst' is van donderdag 31 januari t/m zondag 25 augustus 2019 te zien in het Outsider Art Museum. Het Outsider Art Museum is gevestigd in de Hermitage Amsterdam.

Noot voor de redactie:

Carine Neefjes (Hoofd Publiek & Onderwijs Dolhuys I museum van de geest & Outsider Art Museum): neefjes@hetdolhuys.nl & 023-5410688 of 06-51546601

Tamar Herfs (Medewerker Publiek & Onderwijs Dolhuys I museum van de geest & Outsider Art Museum): herfs@hetdolhuys.nl & 023-5410692 of 06-15943535

* Aloïse Corbaz, Scene met een gebloemde kus in gouache, 1947, Collection de l'Art Brut | Gaston Dufour, Rinôçér'-hôte, approx. 1948, Collection de l'Art Brut | Adolf Wölfli, Heilige Adolf in zijn been gebeten door een slang, 1921, Collection de l'Art Brut